

Partnerstwo Wschodnie

wg stanu na 24.11.2017

MATERIAŁY OIDE

Prezentacja najważniejszych dokumentów, przyjętych po IV szczycie Partnerstwa Wschodniego w maju 2015, odnoszących się bezpośrednio do kwestii Partnerstwa Wschodniego, a także wyników V szczytu PW w Brukseli, 24 listopada 2017.

Słowa kluczowe: europejska polityka sąsiedztwa, polityka regionalna UE, międzynarodowa rola UE, bezpieczeństwo europejskie, współpraca europejska, pomoc rozwojowa, państwa środkowo-wschodniej Europy, Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Ukraina

Spis treści

- I. WPROWADZENIE
- II. WYBRANE DOKUMENTY
- III. SZCZYT PARTNERSTWA WSCHODNIEGO
- IV. SEJM RP VIII KADENCJI
- V. PUBLIKACJE ON-LINE I STRONY INTERNETOWE

I. WPROWADZENIE

W ciągu ostatnich dwóch lat dwa dokumenty unijne odniosły się do kierunków działań w ramach Partnerstwa Wschodniego (PW). Są to *Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej* z czerwca 2016 (pkt 5) i *Przegląd Europejskiej Polityki Sąsiedztwa* z listopada 2015 (pkt 6).

W *Globalnej strategii* zaakcentowano istotną rolę UE we wzmacnianiu partnerów wschodnich poprzez przyspieszanie w nich procesu transformacji i pomoc w rozwiązywaniu problemów instytucjonalnych, gospodarczych i społecznych, mających na celu budowanie silnego i spójnego państwa. Drugi dokument kładzie nacisk na nowe podejście do partnerów wschodnich poprzez bardziej zróżnicowane i skoordynowane stosunki dwustronne. Zakłada uznawanie różnych aspiracji i różnorodności partnerów, a także współodpowiedzialność opartą na potrzebach krajów partnerskich i interesach UE oraz elastyczność w stosowaniu instrumentów unijnych.

9 czerwca 2017 – Eastern Partnership – focusing on key priorities and deliverables (*Partnerstwo Wschodnie – kluczowe priorytety i założenia*, pkt 4), dokument roboczy przygotowany przez Komisję Europejską wraz z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ), stanowi zmodyfikowaną wersję dokumentu **opublikowanego pierwotnie 15 grudnia 2016**, uwzględniającą uwagi państw członkowskich i partnerskich. Dokument identyfikuje 20 kluczowych działań i środków potrzebnych do realizacji polityki PW w perspektywie do 2020 roku.

Wśród proponowanych 20 działań wyróżnia się **cztery obszary priorytetowe** (ustalone w Rydze w 2015):

- **rozwój gospodarczy i możliwości rynkowe:** wspieranie krajów partnerskich w tworzeniu zdywersyfikowanych, dynamicznych gospodarek, tworzeniu miejsc pracy w nowych sektorach, przyciąganiu inwestycji, budowaniu stabilności makroekonomicznej, zwiększaniu zdolności krajów partnerskich do wymiany handlowej z UE,
- **wzmocnienie instytucji i dobrych rządów** poprzez: wdrażanie reform w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i administracji publicznej, zwalczanie korupcji i przestępczości zorganizowanej, ochronę ludności cywilnej przed nowymi zagrożeniami, zapewnianie cyberbezpieczeństwa,
- **połączenia infrastrukturalne, efektywność energetyczna, środowisko i zmiany klimatyczne** - rozbudowa połączeń transportowych pomiędzy UE a państwami partnerskimi oraz pomiędzy krajami w regionie, poprawa efektywności energetycznej, działania w obszarze ochrony środowiska i klimatu, tak aby kraje partnerskie były mniej narażone na zagrożenia zewnętrzne, wspieranie gospodarki niskoemisyjnej i zrównoważonego rozwoju,
- **mobilność i bezpośrednie kontakty międzyludzkie** - działania na rzecz rozwoju mobilności obywateli i kontaktów międzyludzkich pomiędzy społeczeństwami UE i krajów partnerskich, inwestowanie w zdolności młodych ludzi, ich

przedsiębiorczość i szanse na rynku pracy, w szczególności budowanie ich zdolności przywódczych, mobilność oraz jakość edukacji (formalnej i nieformalnej), zacieśnianie współpracy UE i krajów PW w dziedzinie badań i innowacji.

12 kwietnia 2017 – wspólne oświadczenie ministrów spraw zagranicznych Grupy Wyszehradzkiej, Warszawa.

Udział wzięli również: Johannes Hahn - unijny komisarz do spraw europejskiej polityki sąsiedztwa i negocjacji w sprawie rozszerzenia, ministrowie spraw zagranicznych PW, przedstawiciele Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych oraz: Bułgarii, Chorwacji, Estonii, Malty, Rumunii, Słowenii, Szwecji, Wielkiej Brytanii.

We wspólnym oświadczeniu ze spotkania ministrowie spraw zagranicznych państw Grupy Wyszehradzkiej (V4) i PW (pkt 8), potwierdzili silne poparcie dla PW jako strategicznego wymiaru Europejskiej Polityki Sąsiedztwa oraz głównego i aktywnego czynnika stabilności i rozwoju gospodarczego w Europie Wschodniej. Podkreślili znaczenie kontynuowania realizacji wszystkich czterech priorytetów z Rygi. Ministrowie z zadowoleniem przyjęli ostateczne działania Komisji Europejskiej i ESDZ podjęte dla zdefiniowania rezultatów i celów PW w perspektywie roku 2020.

15 listopada 2017 – Zalecenie Parlamentu Europejskiego dla Rady w sprawie Partnerstwa Wschodniego w perspektywie szczytu w listopadzie 2017. PE m.in. zaapelował o przedstawienie jasnej wizji politycznej przyszłości PW jako polityki długoterminowej, opartej o poszanowanie podstawowych wartości Unii; podkreślił konieczność wsparcia reform gospodarczych i zrównoważonego rozwoju w państwach PW; postulował wprowadzenie "Partnerstwa Wschodniego+" dla krajów, które osiągnęły postępy we wdrażaniu reform; domagał się, aby wyniki szczytu wzięły pod uwagę konflikty mające wpływ na niepodległość, integralność terytorialną i stabilność polityczną w tych krajach. Parlament zajął się też konkretnymi problemami dotyczącymi wdrażania PW.

3-6 października 2017 - Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa UE, który składa się z ambasadorów państw członkowskich w Brukseli, odwiedził 3 kraje Partnerstwa Wschodniego: Armenię, Azerbejdżan i Gruzję (por. informacja na stronie ESDZ, pkt 13).

V szczyt Partnerstwa Wschodniego, Bruksela, 24 listopada 2017

Przywódcy państw członkowskich UE oraz sześciu krajów Partnerstwa, a także instytucje UE reprezentowane przez szefa Komisji, przewodniczącego Rady Europejskiej, wysokiego przedstawiciela i 2 komisarzy: ds. polityki sąsiedztwa oraz handlu podsumowali dokonania od ostatniego szczytu w Rydze w 2015 i przedyskutowali działania na przyszłość.

Przyjęto wspólną deklarację potwierdzającą dążenie do zacieśniania i pogłębiania współpracy oraz demonstrującą jedność uczestników zaangażowanych w umacnianie demokracji, rządów prawa i praw podstawowych, a także zasad i norm prawa międzynarodowego. Unia Europejska potwierdziła swoje wsparcie dla integralności terytorialnej, niezależności i suwerenności wszystkich swoich partnerów.

Uzgodniono zestaw 20 politycznych i ekonomicznych działań, które mają być ukończone do roku 2020 **w 4 obszarach priorytetowych** określonych w Rydze, podkreślając konkretne korzyści dla obywateli. Te priorytety to: **silniejsza gospodarka** (rozwój gospodarczy i lepsze możliwości rynkowe); **silniejsze zarządzanie** (wzmocnienie instytucji i dobrych rządów); **lepsze połączenia infrastrukturalne** (zwłaszcza w transporcie i energetyce); **silniejsze społeczeństwo** (intensyfikowanie mobilności i kontaktów międzyludzkich, zwłaszcza młodzieży).

Wydarzeniami towarzyszącymi były: podpisanie porozumienia o partnerstwie między Unią a Armenią (pierwsze z państwem członkowskim Eurazjatyckiej Unii Gospodarczej), o wspólnym obszarze lotniczym z Armenią, memorandumów ws. orientacyjnych map rozszerzających transeuropejską sieć transportową (TEN-T) na kraje PW.

Wykaz dokumentów i publikacji związanych za szczytem, a także wydarzeń poprzedzających szczyt z udziałem społeczeństwa obywatelskiego, mediów, biznesu, parlamentów i innych zainteresowanych stron – w komunikacie prasowym Komisji Europejskiej z 24.11.17, pkt 20.

II. WYBRANE DOKUMENTY

Rada Unii Europejskiej

1. [Posiedzenie ministerialne Partnerstwa Wschodniego](#), 19.06.2017
2. [Wyniki posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych](#), 15.05.2017
3. [Partnerstwo wschodnie konkluzje Rady](#), 14244/16, 14.11.2016

Komisja Europejska

4. [Eastern Partnership - Focusing on key priorities and deliverables](#), SWD(2017) 300, Bruksela, 09.06.2017,

5. [Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej](#), 06.2016
6. [Przegląd Europejskiej Polityki Sąsiedztwa](#), JOIN(2015) 50, 18.11.2015
- [Report on the Implementation of the European Neighbourhood Policy Review](#), JOIN(2017) 18

Parlament Europejski

7. [Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 15 listopada 2017 r. dla Rady w sprawie Partnerstwa Wschodniego w perspektywie szczytu w listopadzie 2017 r. \(2017/2130\(INI\)\)](#), 15.11.2017, P8_TA-PROV(2017)044

Inne

8. [Wspólne oświadczenie ministrów spraw zagranicznych państw Grupy Wyszehradzkiej w sprawie Partnerstwa Wschodniego](#), Warszawa 12.04.2017

III. SZCZYT PARTNERSTWA WSCHODNIEGO

9. [Joint declaration of the Eastern Partnership Summit](#), Brussels, 24 November 2017

IV. SEJM RP VIII KADENCJI

10. Komisja Spraw Zagranicznych - [Informacja przedstawiona przez podsekretarza stanu, Bartosza Cichockiego na temat przygotowań do V Szczytu Partnerstwa Wschodniego w Brukseli](#), 26.10.2017, (pos. nr 84)
11. Komisja Spraw Zagranicznych - [Informacja przedstawiona przez podsekretarza stanu, Marka Ziółkowskiego na temat Partnerstwa Wschodniego](#), 08.03.2017, (pos. nr 59)

V. PUBLIKACJE ON-LINE I STRONY INTERNETOWE

12. [Eastern Partnership](#) - strona Komisji Europejskiej European Union External Action
13. [Informacja o wizycie ambasadorów UE w Armenii, Azerbejdżanie i Gruzji](#), 09.10.2017
14. [Johannes Hahn](#) - komisarz ds. europejskiej polityki sąsiedztwa i negocjacji akcesyjnych
15. Kobzova J.: [Easing the EU's Eastern Partnership fatigue](#), European Council on Foreign Relations, November 2017
16. Kostanyan H.: [The Fifth Eastern Partnership Summit: Between hyperbole and understatement](#), November 2017
17. [Partnerstwo Wschodnie](#) - strona internetowa Rady Europejskiej i Rady Unii Europejskiej
18. [Zmieniona europejska polityka sąsiedztwa: działania na rzecz stabilizacji, odporności i bezpieczeństwa](#), komunikat prasowy KE, 18.05.2017
19. [V Szczyt Partnerstwa Wschodniego](#), 24.11.2017
20. [2017 Eastern Partnership Summit: Stronger together](#), komunikat prasowy KE, 24.11.17
21. [20 deliverable for 2020: bringing tangible results for citizens](#) (factsheets)

„Materiały OIDE”:

[Sprawozdanie z realizacji nowej europejskiej polityki sąsiedztwa](#), 20.11.2017

[Partnerstwo Wschodnie](#), 30.07.2015
